

FOTO: RAMON SUNYER / SOM SEGARRA

SOBRE EL TOPÒNIM *SANT PERE DESVIM O SANT PERE DEL VIM O SANT PUVIM*

CARLES RIERA

Estudiem en aquest treball¹ el topònim *Sant Pere Desvim* o *Sant Pere del Vim* o *Sant Puvim*, denominacions totes elles corresponents a un nucli de cases del municipi de Veciana (actualment, comarca de l'Anoia),² situat al peu de la carretera dels Prats de Rei a Igualada per Copons.

L'església de Sant Pere del dit nucli pertany a l'antiga parròquia de Sant Salvador de Miralles (avui en runes): apareix citada ja en 1069, però existent ja abans de 1023,³ és d'estructura romànica de perfecte estil llombard i a partir del segle XVII passà a dependre, com a sufragània, dels Prats de Rei.

Interessa d'estudiar aquest topònim per les següents raons:

1. No figura en el magne *Onomasticon Cataloniae* de Joan Coromines.⁴

2. Les obres enciclopèdiques i lexicogràfiques que sí que el recullen no n'indiquen clarament l'origen o etimologia (i el desenvolupament detallat del llatí al català).

3. Caldria poder determinar quina de les tres denominacions és la preferent i descartar grafies errònies.

Ens basem en documentació escrita, sobretot en la que hi ha continguda en llibres antics de l'arxiu parroquial dels Prats de Rei i en altres fonts documentals. Vegem primer l'estat de la qüestió i, després, l'estudi i desenllaç.

1. ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Segons trobem en la documentació antiga hi ha quatre denominacions del topònim: *Sancti Petri ad vincula*, *Sant Pere de(l) Vim*, *Sant Pere Desvim* i *Sant Puvim*, amb algunes variants que comentarem més endavant.

Ecclesia Sancti Petri ad vincula

La dita església del nucli anoïenc (o segarrenc) apareix molt sovint en textos en llatí com a *ecclesia Sancti Petri ad vincula*. A Roma hi ha la basílica de San Pietro in Vincoli, seu on radica el títol cardenalici de Sant Pere Encadenat. *Ad Vincola*, *in Vincoli* o *in Vinculi* es refereix a l'escena narrada en els Fets dels Apòstols, capítol 12, relativa a l'estada de sant Pere a la presó i al seu miraculós alliberament (la festa litúrgica corresponent s'escau en la data de l'1 d'agost).

En llatí *VINCULUM* vol dir "cadena", i és un nom procedent del verb *VINCIRE* "lligar" amb el sufix *-ULUM*.

1. Versió lleument ampliada de l'apareguda, amb el mateix títol, dins *Estudis de Llengua i Literatura Catalanes / LXXV. Miscel·lània Antoni Ferrando 2*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona 2021, p. 233-247.

2. En un futur, si s'aprojava, formaria part de la nova comarca de l'Alta Segarra (la creació de la qual ara es reivindica).

3. Segons informa *Catalunya romànica*, en «L'organització eclesiàstica medieval de l'Anoia».

4. Com sí que hi figura, en canvi, el cas paral·lel de *Sant Pesselaç* < *Sant-Pere-s'arç* (cf. *Onomasticon*, vol. II, s.v. *arç*, i vol. VII, s.v. *salarsa*).

Sant Pere de(l) Vim

En fonts documentals molt antigues, redactades en llatí, apareix ja la denominació catalana de *Vim*, com ara en aquesta del Cartulari de Sant Cugat⁵ d'una data tan antiga com l'any 1089 (1 de desembre), segons el *Corpus Documentale Latinum Cataloniae* (CODOLCAT):

castello, ecclesia s. Marie de Aqualata, ecclesia s. Petri de Vim, Castellum s. Vincentii cum ipsa ecclesia, castellum de Albinana cum (CSCugat II 774)

Dada, sens dubte, digna de tenir en compte, ja que en els segles X-XI és el moment de generalització de l'article salat arreu del domini lingüístic català; cal tenir en compte que l'article salat (*es vim*) representa l'estrat més antic de la forma de l'article en romànic. És clar que la llengua escrita (de la cancelleria) afavorí l'ús de l'article literari.

Sant Pere Desvim

Semblantment, trobem, ja d'antic (potser no tant com semblaria), la denominació Sant Pere Desvim, amb l'article salat *es* (*Sant Pere d'es vim*). L'article salat no era estrany al territori i n'ha quedat rastre en alguns altres topònims propers,

5. Sant Pere Desvim passà a dependre de Sant Cugat del Vallès.

6. *Sesgueioles* < *ses gueioles* < *ses esgleioles*, amb pèrdua de la primera ela per dissimilació; citacions antigues: *S. Martini de Esglesioles*, *S. M. de Sgleoles*, *S. M. Ecclesiolis*, *Sancti Martini de Sgleyoles*, *Sent Martí de Sgleyoles*. Cf. *Onomasticon Cataloniae*, vol. IV, p. 113. Valentí Miserachs, en un article ben documentat, «Divagacions toponímiques» (dins *La Corriola*, núm 2, pp. 34-35), defensa la forma *Sant Martí de Sesgueioles* en comptes de l'oficialment adoptada *Sant Martí Sesgueioles*. No li manca raó, car d'acord amb la documentació antiga sembla que «el *de* no hi manca mai» i el desenvolupament fóra *Sant Martí de Sgleioles* > *Sant Martí de Sesgleioles* > *Sant Martí de Sesgueioles*. És a dir, s'hi hauria introduït, per analogia amb altres topònims semblants (com *Sesgorgues*, *Sescorts*), el segment *ses* equivalent a l'article salat i s'hi hauria suprimit, per dissimilació amb la segona ela, la primera ela.

com ara en *Sant Martí Sesgueioles*⁶ i en *Sant Pere Sallavinera*.⁷

Quant al nostre topònim, el predomini en la documentació de la forma amb l'article literari *el* (derivat del demostratiu llatí *ILLU*), o sigui la forma *Sant Pere del Vim*, per sobre de la forma amb l'article *es* (procedent del demostratiu *IPSU*) s'explicaria tenint en compte que en els textos escrits va imposar-se l'article literari (*el*), en detriment del popular (*es*), considerat poc formal, és a dir excessivament familiar o col·loquial, fins rústec o vulgar, que quedà en posició relegada⁸ (ús de l'article salat en el registre popular i ús de l'article literari en el registre culte).

7. A propòsit de l'origen d'aquest topònim s'han formulat, pel cap baix, dues teories. Segons l'una, *Llavinera* vindria d'un nom comú del català antic *llavina* (en llatí vulgar *LABINA*) significat 'camí per la neu'. En llatí la paraula *labes*, d'on provindria *labina*, vol dir 'caiguda, ensulsiada, esfondrament', i el filòleg Joan Coromines hi afegeix: «aplicable a moltes coses, si bé sempre dins el marc dels elements ensorradisos o esllenegables: aigües, neus, terra mòbil o clapissa fina» (*Diccionari etimològic...*, s.v. *llau*). Així, el topònim *Llavinera* estaria emparentat amb la paraula antiga *llau* i amb la més coneguda *allau*. I *Sallavinera* fóra, segons aquesta teoria, l'amalgama de l'article salat *sa* (forma antiga i dialectal de *la*) i del mot *Llavinera*. Així, tindriem *ipsa lavinaria*, o sigui 'caiguda d'aigua' o 'canal d'aigua'. L'altra teoria, defensada pel filòleg citat anteriorment, fa procedir *Sallavinera* del conjunt llatí *CELLA VINARIA* 'celler de vins, cel·la on es produeixen vins', basant-se en un document antic, de 1196, en què figura «sancti Petri de Cella Vinaria» (cf. *Onomasticon Cataloniae*, s.v. *Sallavinera*). Segons aquesta segona teoria, la forma més antiga seria *Sallavinera* i, en opinió de Coromines, en les mencions de *Çallavinera* (de 1311 i 1359) s'hauria interpretat *ça* per *la*, com si fos l'article. Ara bé, hi afegim nosaltres, si ja anteriorment al document de 1196 n'hi ha un del 1015 (una donació del bisbe Borrell de Vic al levita Guillem d'Oló) en què figura el terme *Lavineria* (o sigui *Llavinera*), amb notícies del castell situat a la Llavinera, llavors sembla més defensable la primera teoria.

8. Cal dir també que l'article salat formant part de topònims s'ha conservat més en el català oriental que en l'occidental; Sant Pere Desvim pertany a una àrea lingüística de transició entre el català oriental i l'occidental.

Sant Puvim

La pronúncia popular, avui, entre els parlants de la zona és *Sant Puvim* [puʒím]. Segurament que és per això que algunes obres enciclopèdiques o lexicogràfiques entren el topònim segons aquesta forma, si bé algunes recullen també les altres. Així, el *Diccionari català-valencià-balear* (s.v. *Pubim*),

el *Diccionari nomenclàtor de pobles i poblats de Catalunya* (1964, segona edició, s.v. *Sant Puvim*), la *Gran enciclopèdia catalana* (s.v. *Sant Puvim*), o els llibres d'Amenós, *Etimologia dels pobles de la comarca d'Igualada*; de Moreu-Rey, *Els nostres noms de lloc*; de Pedraza, *Anoia. Etimologia topònima*, i de Bofarull, *Origen dels noms geogràfics de Catalunya: pobles, rius, muntanyes...*

OBRA ENCICLOPÈDICA O LEXICOGRÀFICA	DENOMINACIONS
DCVB	s.v. <i>Pubim, Sant Pubim</i>
<i>Diccionari nomenclàtor...</i>	s.v. <i>Sant Puvim</i>
GEC	<i>Sant Puvim, Sant Pere Desvim, Sant Pere del Vim</i>
<i>Catalunya Romànica</i>	<i>Sant Pere Desvim o del Vim o Sant Puvim,</i>
Amenós, <i>Etimologia dels pobles...</i>	<i>Sant Puvim, Sant Pere del vim [sic]</i>
Moreu-Rey, <i>Els nostres noms...</i>	<i>Sant Povim, Sant Pere Vim o Des Vim</i>
<i>Gran geografia comarcal...</i>	<i>Sant Pere Desvim o del Vim o Sant Puvim</i>
Pedraza, <i>Anoia. Etimologia...</i>	<i>Sant Pere Desvim, Sant Puvim</i>
Bofarull, <i>Origen dels noms...</i>	<i>Sant Puvim, Sant Pere del Vim</i>

En el llibre d'Amenós, *Etimologia dels pobles de la comarca d'Igualada*, llegim el següent:

«Sant Puvim. Derivat de *Sant Pere ad vincula*, Sant Pere de les Cadenes, dient-se'n en principi Sant Pere del vim i actualment Sant Puvim en terme de Sant Salvador de Miralles i a tres quilòmetres de Prats de Rei. Havia pertangut el seu domini espiritual i temporal al Monestir de sant Cugat del Vallès» (p. 29).

En el llibre d'Enric Moreu-Rey, *Els nostres noms de lloc*, llegim el següent:

«*Sant Povim* ha estat originat per Sant Pere Vim o Des Vim, és a dir “dels vincles”: “ad vincula”» (p. 96).

En el llibre de Pedraza trobem això:

«Moreu-Rey i Mn. Amadeu Amenós diuen que es tracta d'una variant reduïda equivalent a

vincl (“Sant Pere dels vincles”, llatí *ad vincula*), però etimològicament és més difícil de raonar. Segons R. Violant i Simorra es podria tractar d'un emparentament amb la família de paraules de desviador, derivat del llatí “viam”, que seria el lloc que s'aparta del camí per tal que els ramats descansin i sestegin» (p. 112).

I en el llibre de Bofarull, *Origen dels noms geogràfics de Catalunya: pobles, rius, muntanyes...* llegim:

«Sant Puvim (ANO[IA]. Sembla que en principi s'havia dit Sant Pere del Vim (el vim és una mena d'arbre). Potser deriva de Sant Pere ad Vincula, o sigui, “Sant Pere de les Cadenes”, que té església pròpia a Roma» (p. 159).

2. ESTUDI

Caldrà que dilucidem dos aspectes: 1) l'origen de la forma *Vim* del topònim, i 2) l'origen de la pronúncia [puʒím] i la grafia *Puvim*.

Origen de la forma *Vim*

La documentació antiga indica clarament *ecclesia Sancti Petri ad vincula*, o sigui que l'església anoienca-segarrenca va rebre la mateixa denominació que la basílica romana de San Pietro in Vincoli (construïda a la meitat del segle V, en temps del papa Sixt III per a guardar la relíquia de les cadenes amb les quals, segons la tradició, van lligar el sant durant el seu empresonament a Jerusalem i també les cadenes amb què sant Pere fou lligat a la presó Mamertina de Roma).⁹

Aquesta advocació a sant Pere de les Cadenes o sant Pere Encadenat es troba en la denominació de moltes altres esglésies, tant de prop com de lluny. A Òdena (Anoia) hi ha l'ermita de Sant Pere de les Botges o d'Arboçar coneguda també com a Sant Pere de les Cadenes.¹⁰ Molt sovint la gent confon l'església del terme de Veciana amb una altra d'homònima situada al terme de Clariana, del municipi d'Argençola, vers el poblet actual de les Roques.¹¹ Igualment al Penedès, al límit del terme de Sant Martí Sarroca, la caseria de la Torre de Vernet, o simplement, la Torre, té una capella dedicada a sant Pere ad Vincula.¹² També hi ha

9. «De manera que a Sant Pere ad Vincula es conservaven dues cadenes fins que, segons una llegenda difosa durant el segle XIII, les dues cadenes es van unir miraculosament formant-ne una de sola, que encara es venera en aquesta església», Josep MORAN OCERINJAUREGUI, *Les homilies de Tortosa*, Curial Edicions Catalanes – Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona 1990, p. 148.

10. Vegeu *Catalunya Romànica*, vol. XIX.

11. *Gran geografia comarcal de Catalunya*, vol. V, El Penedès i l'Anoia, p. 449-450.

12. *Gran enciclopèdia catalana*, s.v. Sant Martí Sarroca.

l'església parroquial de Sant Pere ad Vincula a Mont-ral, Tarragona, encimbellada dalt d'un turó de 888 m d'altitud.¹³ I encara hi ha l'església de Sant Pere ad Vincula de Rosselló, al Segrià. I, de molt més lluny, són nombroses les esglésies dedicades a idèntica advocació en indrets de la Península Ibèrica i d'Europa.

De la paraula VINCULU(M) en deriva el mot semiculte *vincl* però no en pot derivar el mot *vim*. La forma *vim* ha de ser, necessàriament, una variant del mot *vímet* (o *vímeç*, com es pronuncia a la zona), provinent del llatí VIMEN -INIS.

Per què, doncs, *vim*? Hi devia haver confluència de dues idees: la de lligar, pròpia de la paraula *vincl*, amb la de *vim* o *vímet*, branca de la vimetera o vimeguera, *Salix fragilis*, arbret eurosiberià, amb les branques o tiges —primes, llargues i flexibles— del qual es feien coves, cistells, paneres, terrellons, i per a dur-los a cal cisteller, els vímets es lligaven.¹⁴

Joan Coromines, en el DECat, s.v. *vinclar* ('doblegar', originàriament 'lligar, subjectar', del llatí VINCULARE id, derivat de VINCULUM 'lligar') escriu: «De la idea de 'lligar', 'fer una lligada' es passà ben fàcilment a la de 'tòrcer, doblegar el cordó, vímet o tany usats per fer la lligada'». Explicació, doncs, en què veiem clarament relacionats els mots *vincl* i *vímet*.¹⁵

13. *Gran geografia comarcal de Catalunya*, vol. VII, El Camp de Tarragona, p. 353.

14. «Per a fer els cistells, o bé els feien de seguida o bé en feien uns fardells ("fardos"), que lligaven i els posaven en unes basses d'aigua per tal que conservessin el verd», M. Àngels BONET GALOBART – Joan VALLÈS XIRAU, *Plantes, remeis i cultura popular del Montseny. Etnobotànica d'una Reserva de la Biosfera*, Brau Edicions, Figueres 2006, p. 455.

15. Una tendència espontània dels parlants d'una llengua consisteix a interpretar amb un significat transparent un mot o topònim l'ètim del qual no és comprensible tot d'una. Un cas ben conegut és el de Castell de l'Areny (municipi del Berguedà, prop de Vilada), en què l'etimologia popular ha relligat el nom al substantiu català *areny* 'arenal', si bé la documentació històrica en certifica un origen de nom personal germànic: *Alareny* < *Adalasind*, cf. *Onomasticon Cataloniae*, vol. II, s.v. *Areny*.

En italià *vime* o *vimo* significa ‘vímets’ i també, en sentit figurat, *vincolo* ‘vinclé’, *legame* ‘l·ligam’, ja que els vímets poden servir per a lligar. I el DCVB recull la forma *desvimar* («v. tr. ant. (italianisme) Deslligar. Al mig estrench potència ab acte / un vime tal, qui iamés no’s desvima, Febrer Par. XXIX, 36. Etim.: pres de l’italià *divimare*, mat. sign.» (s.v. *desvimar*)).

Resta encara una qüestió: el nucli de Sant Pere del Vim anoienc-segarrenc és lloc propici per a les vimeteres? Situat dalt d’un turó?

Als torrents de per avall hi poden créixer (n’hi ha, de fet) i, per altra banda ja hem vist altres esglésies dedicades a sant Pere ad Vincula en llocs elevats. I, a més, un dels emblemàtics set turons de Roma és el Viminal (< Viminalis collis ‘turó del vímets’).¹⁶

Cal descartar també que es tracti «d’un emparentament amb la família de paraules de *desviador*, derivat del llatí “viam”, que seria el lloc que s’aparta del camí per tal que els ramats descansin o sestegin», segons aporta, com hem vist, Xavier Pedraza i Jordana en el llibre *Anoia. Etimologia toponímica* (1997), que extreu l’explicació d’un article de R. Violant i Simorra.¹⁷

Origen de la forma *Puvim*

Com s’originà la forma *Puvim*? La dada essencial és la forma documentada, ja en el segle XVII, *Sant Palvim*, procedent d’una síntesi i aglutinació de *Pere* (o *Petri ad*) del *Vim*. Posteriorment, la *a* (pronunciada amb so neutre [ə]) passà a /u/ seguint la llei de reducció de vocal en síl·laba àtona del català central (cf. triangle vocàlic).

16. Cf. *Diccionari llatí-català*, Antoni Seva (dir.), Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1993, s.v. *uiminalis -e*. Coromines (DECat, s.v. *vímets*) fa notar la pronúncia *guímets*, recollida en el DCVB a la localitat de Montmaneu.

17. Consultat l’article de R. Violant i Simorra, «Notas de etnografia pastoril pirenaica», *Obra Oberta*, Altafulla, Barcelona, vol 2, p. 165-182, constatem que no es fa cap referència concreta al topònim en qüestió. La dificultat etimològica a què es refereix Pedraza deu ser la de relacionar *vinclé* amb *vim*.

/i/ /u/
/ə/

Avalen aquesta reducció /ə/→/u/ altres grafies, igualment documentades, que mostren el topònim en estadis evolutius més avançats, com ara *Polvim* i *Pulvim*.¹⁸

No cal dir que la grafia *Pubim*, amb be alta, és incorrecta, si bé figura en algunes obres lexicogràfiques i en nombrosos documents penjats a la xarxa informàtica.¹⁹

3. DESENLLAÇ

Podem concloure, doncs, que les tres grafies del topònim —*Sant Pere Desvim*, *Sant Pere del Vim* i *Sant Puvim*— són correctes.

Si bé en la documentació aportada hi és més abundant la forma del topònim amb l’article *el* (és a dir, *Sant Pere del Vim*), per la raó ja apuntada més amunt, la recomanació de l’Institut d’Estudis Catalans és la de preservar la grafia dels topònims amb l’article salat (d’acord amb l’ús de les variants genuïnes del parlar tradicional): «D’acord amb la normativa i amb els criteris de la toponomàstica catalana, no existeix, doncs, cap restricció en l’ús de l’article salat en català, ni al Principat ni a les Illes Balears».²⁰

La nostra recomanació final, doncs, fora que en els textos escrits podem emprar totes tres for-

18. Notem la reducció /ə/→/u/ en *avicella* > *aucella* > *ocella* (cf. DECat, s.v. *ocell*); *Ocella* és també topònim del Moianès.

19. Solament un de mostra: el documentat estudi «La col·lecció arqueològica de Josep Sala i Molas», en file:///C:/Users/Carles/Downloads/335984-483490-2-PB.pdf.

20. «L’ús de l’article en la toponímia urbana de les Illes Balears», document aprovat per la Secció Filològica de l’Institut d’Estudis Catalans en sessió del 17-12-2010: https://slg.uib.cat/digitalAssets/449/449303_larticle-en-la-toponimia-urbana.pdf. Vegeu, també, «Topònims de les Illes Balears», dins *Documents de la Secció Filològica I*, IEC, Barcelona 1990, p. 119-129.

mes, seguint aquest ordre de preferència: *Sant Pere Desvim*, *Sant Pere del Vim* i *Sant Puvim*, mentre que en la llengua parlada actual, i ja antiga, la pronúncia habitual respon a la forma *Sant Puvim*.

DOCUMENTACIÓ ARXIVÍSTICA

1643 (llibre de dipòsits)

Llibre de Dipòsits de 1643 de l'Arxiu de la Reverenda Comunitat de beneficiats de l'església parroquial dels Prats de Rei.

1684-1722 (llibre de baptismes)

Liber tertius Baptisatorum in Ecclia. Paralis. Sae. Mae. Villae Patrinorum 1684.

1753-1792 (llibre de baptismes)

Liber sextus Baptizatorum in Ecclesia Parochiali Beatae Mariae Virginis Villae de Prats del Rey vicen. Dioc. inceptus die mensis Julij 1753.

1783-1812 (llibre de defuncions)

Llibre setè de Difunts en la Parroquia de Santa Maria de Prats de Rey Bisbat de Vich: comença als quinze días de Agost de mil, set cents vuytanta y tres: Rector Dr. Anton Ferrerich y Guim,²¹ Prev.

1785-1856 (llibre de baptismes)

Liber Baptismorum Ecclesiae Parochialiis Sancti Salvatoris de Miralles, Diocesis Vicencis, 1785 a 1856, Arxiu Parroquial dels Prats de Rei.

1793-1826 (llibre de baptismes)

Liber 7 Baptizatorum in Ecclesia Parochiali Beatae Mariae Villae Patrorum Regis Vic Dioc. Inceptus die 12 Januatii anno 1793.

21. Que morí el 4-5-1794, sepultat a l'església parroquial de Castellfollit [del Boix] (bisbat de Solsona), segons consta en el mateix llibre, fol 68v. Altres preveres en el càrrec continuaren les anotacions en el llibre fins a 1812.

1798-1864

Llibre confirmacions dels Prats de Rei (1798, bisbe Francesc de Veyan Mola [1784-1815²²]; 1817, bisbe Ramon Strauch Vidal [1816-1923]; 1829, bisbe Pau Jesús Carcuera Caserta [1825-1835]; 1831, bisbe Pau Jesús Carcuera Caserta; 1849, bisbe Lluçia Casadevall Duran [1848-1852]; 1851, bisbe Lluçia Carbonell Duran; 1856, bisbe Antoni Palau Térmens [1854-1857]; 1859, bisbe Joan-Josep Castanyer Ribas [1858-1865]; 1864, bisbe Joan-Josep Castanyer, Arxiu Parroquial dels Prats de Rei.

BIBLIOGRAFIA

ALCOVER, Antoni M. – Francesc de B. MOLL, *Diccionari català-valencià-balear* (10 volums), Palma de Mallorca 1930-1968.

AMENÓS ROCA, Amadeu, *Etimologia dels pobles de la comarca d'Igualada*, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, Igualada 1957.

BOFARULL I TERRADES, Manuel, *Origen dels noms geogràfics de Catalunya: pobles, rius, muntanyes...* Cossetània edicions, 2002.

Catalunya romànica (27 volums), Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1984-1998.

COROMINES, Joan, *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* (9 volums), Curial – "la Caixa", Barcelona 1980-1991 (= DECAt).

—, *Onomasticon Cataloniae* (8 volums), Curial Edicions Catalanes – "la Caixa", Barcelona 1989-1997 (= Onom.)

Gran enciclopèdia catalana, versió digital (2013), Enciclopèdia Catalana, Barcelona.

Gran geografia comarcal de Catalunya. Vol 5. *El Penedès i l'Anoia*, Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona 1982.

MORAN OCERINJAUREGUI, Josep, *El Capbreu de Castellbisbal*, Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona 1984.

22. Anys en què regí la diòcesi de Vic.

MOREU-REY, Enric, *Els nostres noms de lloc*, Ed. Moll, Palma de Mallorca 1982.

PEDRAZA JORDANA, Xavier, *Anoia. Etimologia toponímica*, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, Igualada 1997.

RABELLA, Joan Anton, «L'article literari i l'article salat: variable diatòpica o diastràtica?», dins SALDANYA-MARTÍNEZ (eds.), *Per a una gramàtica del català antic*, Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Alacant 2009, p. 151-161.

TAULES²³

1600	
1631	St Pulvim
1643	St Polvim
1664	St. Pere del Vim
1689	St Palvim
1691	Sanct Pere del Vim
1695	St Pulvim / St Pere del Vim

1700 – 1717	St Palvim	St Pere del Vim
1700	2	1 (Pera)
1702	3	3 (Pera)
1704	2	1
1705	1	
1706	1	
1707		2
1708		1
1710		2
1712		2
1714		1
1716		2
1717		1

23. En les taules, els números indiquen el nombre de vegades que apareix el topònim.

1754 – 1799	Sancti Petri ad Vincula	Sant Pere del Vim	Sant Puvim	Sant Pere Desvim
1754		1		
1756		1	1	
1759		1	1 (Povim)	
1762		2		
1772		1		
1773		1		
1776			1	
1778			1	
1781			1 (Povim)	
1785		4		
1786		1		
1788	1	1		
1790		1		
1791	1	1	1	
1792	1	2		
1793	1	2	3	
1794		5		
1795		10		
1796		3		
1797	1	9		
1798		24		
1799	2	7	1 (Pubim)	

1800	Sancti Petri ad Vincula	Sant Pere del Vim	Sant Puvim	Sant Pere Desvim
1800		6		
1801		7		
1802		8		
1803		8		
1804		8		
1805		2	2 (Pulvim)	
1806			3 (Pulvim)	
1807	1		1 (Pubim) 1 (Puvim)	1 2 (Sancti Petri Desvim)
1808	1	1 1 (DelVim)	9 (Pubim) 3 (Pulvim) 2 (Puvim)	7
1809	1 ("S. Petri ad vincula alias <u>Puvim</u> ") ²⁴	4 (St. Pere Delvim)	4 (Pubim)	
1810			1 (Pubim)	

1811		3 (St. Pere Delvim)	3 (Pubim)	1 1 (Sti. Petri Desvim)
1812		3 3 (St Pere Delvim)	10 (Pubim)	
1813		1		1 3 (Sti. Petri Desvim)
1814			1 (Pubim)	1 (Sti Petri Desvim)
1815		1	1 (Pubim)	2 (Sti. Petri Desvim)
1816			1 (Pubim)	1 (Sti. Petri Desvim)
1817		1 (Sti. Petri Delvim)	5 (Pubim)	3 (Sti Petri Desvim)
1818			1 (Pubim)	1 (Sti. Petri Desvim)
1819			2 (Pubim)	3 (Sti. Petri Desvim)
1820			1 (Pubim)	1 (Sti. Petri Desvim)
1821			1 (Pubim)	1 (Sti. Petri Desvim)
1822				
1823			2	
1824	1	2		
1825		1		
1826	1			
1827	1			
1828	1			
1829		14		
1830	1			
1831		2		
1832	1			
1833	1			
1849		16		
1856		1	1 (Puvim) 6 (Pubim)	
1859		2 (S. Pedro del Vim)	1 (Puvim) 4 (Puvim)	
1864	2 (San Pedro ad Vincula)	2 (S. Pedro del Vim)		8 (San Pedro Desvim)

CARLES RIERA I FONTS (Moià, 1959), lingüista i prevere, professor de la Universitat Ramon Llull. Autor de diverses obres sobre llenguatge científic català, com ara *Manual de català científic. Orientacions lingüístiques* (1992), *El lèxic científic català de la botànica* (2000), *Manual de redacció científica* (2005), entre altres. Recentment ha publicat dos poemaris: *Déu a prop* (2019) i *Història natural* (2019). Té en curs d'elaboració, juntament amb altres dos autors, el treball «El parlar de l'Alta Segarra».

24. Llibre de baptismes 1793-1826, fol. 202.